



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
លេខ៖ បព ៥១/២០២៥ កបទ.សអ

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

លទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-ចិនលើកទី២៨
កិច្ចប្រជុំកំពូលព្រឹក្សាឧបអនុស្សាវរីយ៍អាស៊ាន-នូវវេលសេឡង់
និងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-អូស្ត្រាលីលើកទី៥

នៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៥ ទីក្រុងគូឡូឡាណូ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី – សម្តេចមហាបវររាជបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-ចិនលើកទី២៨ កិច្ចប្រជុំកំពូលព្រឹក្សាឧបអនុស្សាវរីយ៍អាស៊ាន-នូវវេលសេឡង់ និងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-អូស្ត្រាលីលើកទី៥។

១. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-ចិន លើកទី២៨

ថ្នាក់ដឹកនាំបានស្វាគមន៍ការចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារស្តីពីការដំឡើងកម្រិតកិច្ចព្រមព្រៀងតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ចិន៣.០ (ACFTA 3.0) ដែលមានសក្តានុពលធំធេងក្នុងការបង្កើតកាលានុវត្តភាពថ្មីៗ និងឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវឌ្ឍនៃថាមវន្តពាណិជ្ជកម្ម។ ថ្នាក់ដឹកនាំបានអះអាងជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នាក្នុងការពង្រឹងភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-ចិន (CSP) ដែលដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរក្សាសន្តិភាព សន្តិសុខ ស្ថិរភាព និងវិបុលភាពក្នុងតំបន់។ ថ្នាក់ដឹកនាំបានស្វាគមន៍ការអនុម័តផែនការសកម្មភាពថ្មីដើម្បីអនុវត្តភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-ចិន ដើម្បីសន្តិភាព និងវិបុលភាព (ឆ្នាំ២០២៦-២០៣០) និងសំណើរបស់ចិនក្នុងការកំណត់ឆ្នាំ២០២៦ ជាឆ្នាំអាស៊ាន-ចិនសម្រាប់ឧបអនុស្សាវរីយ៍ ៥ឆ្នាំ នៃភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

សម្តេចរាជបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានគូសបញ្ជាក់ពីតួនាទីយ៉ាងសំខាន់របស់ចិន នៅក្នុងដំណើរការអន្តរកម្មថាមពលអាស៊ាន ជាពិសេសការរួមចំណែកក្នុងការជំរុញបណ្តាញអគ្គិសនីអាស៊ាន តាមរយៈអន្តរតំណភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមក ក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឆ្លងដែន និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពនានា និងបានអះអាងជាថ្មីអំពីការគាំទ្ររបស់កម្ពុជាចំពោះសំណើរបស់ចិនក្នុងការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការថាមពលស្អាតអាស៊ាន-ចិន ដើម្បីកសាងអនាគតថាមពលមួយក្នុងតំបន់ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ភាពធន់ និងមានកម្រិតឧស្ម័នកាបូនទាប។ សម្តេចរាជបតីក៏បានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការផ្លាស់ប្តូររវាងប្រជាជននិងប្រជាជន ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃភាពជាដៃគូអាស៊ាន-ចិនដែលស្ថិតស្ថិរ ព្រមទាំងបានកោតសរសើរចំពោះវឌ្ឍនភាពក្រោមឆ្នាំនៃការផ្លាស់ប្តូរប្រជាជននិងប្រជាជនអាស៊ាន-ចិន (២០២៥-២០២៥) និងបានសម្តែងការគាំទ្រដ៏មុតមាំចំពោះការបង្កើតឱ្យមានកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីទេសចរណ៍អាស៊ាន-ចិន។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចរាជបតីបានថ្លែងអរគុណយ៉ាងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះមិត្តចិន ដែលបានផ្តល់ការគាំទ្រឥតឯករចំពោះបទឈប់បាញ់រវាងកម្ពុជា និងថៃ។ សម្តេចរាជបតីបានគូសបញ្ជាក់យ៉ាងរ៉ាប់រងថា កិច្ចសម្របសម្រួលរបស់ភាគីចិនឱ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្រៅផ្លូវការគឺបានរួមចំណែកដល់ការកសាង



ទំនុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក និងបានជំរុញដល់កិច្ចសន្ទនា ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីបំណងប្រាថ្នារួមរបស់យើង សម្រាប់សន្តិភាពជានិរន្តរ៍ និងស្ថិរភាពតំបន់។

២. កិច្ចប្រជុំកំពូលរំឭកខួបអនុស្សាវរីយ៍អាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ ដើម្បីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍ លើកទី៥០ នៃទំនាក់ទំនងដៃគូសន្ទនាអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់

ថ្នាក់ដឹកនាំបានកត់សម្គាល់នូវបរិបទដ៏សំខាន់ក្នុងភាពជាដៃគូអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ ខណៈដែល ភាគីទាំងពីរបានចែករំលែកនូវកេរដំណែលដ៏រឹងមាំ និងសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុង រយៈពេល ៥០ឆ្នាំកន្លងមក លើវិស័យជាច្រើន រួមទាំងនយោបាយ សន្តិសុខ ពាណិជ្ជកម្មនិងសេដ្ឋកិច្ច កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាជននិងប្រជាជន និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នានា។ ក្នុងន័យនេះ ថ្នាក់ដឹកនាំបានប្រកាសបង្កើតជាផ្លូវការនូវភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ (CSP) និងបានអនុម័តលើសេចក្តីប្រកាសចក្ខុវិស័យរួមរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ ជាមួយ គ្នានឹងការកត់សម្គាល់លើការអនុម័តផែនការសកម្មភាពអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ (ឆ្នាំ២០២៦-២០៣០)។

ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានបានកោតសរសើរចំពោះការប្រកាសរបស់នូវែលសេឡង់ស្តីពី៖ (១) មូលនិធិ បណ្តាក់ទុនអាស៊ាន (ASEAN Ventures Fund) ថ្មី ដោយផ្តល់ថវិកាចំនួន ២៧លានដុល្លារនូវែលសេឡង់ ដើម្បីកៀរគរហិរញ្ញប្បទានលើវិស័យអាកាសធាតុពីផ្នែកឯកជន សម្រាប់ការវិនិយោគបច្ចេកវិទ្យាពាក់ព័ន្ធនឹង អាកាសធាតុដំណាក់កាលដំបូង, (២) ថវិកាចំនួន ២៥លានដុល្លារនូវែលសេឡង់ សម្រាប់មូលនិធិចក្ខុវិស័យ អាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ ដើម្បីទ្រទ្រង់គំនិតផ្តួចផ្តើមនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ សេដ្ឋកិច្ច ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងបរិស្ថាន និងអភិបាលកិច្ចនិងសន្តិសុខ, និង (៣) ថវិកាចំនួន ៦១ លានដុល្លារនូវែលសេឡង់ ដើម្បីទុកគាំទ្រកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់ទីម័រឡេស្ត ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំខាងមុខ។

ដោយទទួលស្គាល់នូវចក្ខុវិស័យរួមគ្នាសម្រាប់សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយមហិច្ឆតា និង វិបុលភាពបន្ថែមទៀតនៅទូទាំងទីផ្សារអាស៊ាន និងនូវែលសេឡង់ សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានបញ្ជាក់ ជាថ្មីពីការប្តេជ្ញាធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនូវែលសេឡង់ ដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ពីតំបន់ពាណិជ្ជកម្ម សេរីអាស៊ាន-អូស្ត្រាលី-នូវែលសេឡង់ (AANZFTA) និងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយតំបន់ (RCEP)។ សម្តេចធិបតីក៏បានគូសបញ្ជាក់អំពីជំនាញរបស់នូវែលសេឡង់ក្នុងវិស័យកសិកម្មដែលប្រកបដោយចីរភាព ការអនុវត្តធនធានអាកាសធាតុ និងបច្ចេកវិទ្យាសាស្ត្រឈានមុខ ជាពិសេសតាមរយៈការកសាងសមត្ថភាព ជំនួយបច្ចេកទេស និងការចែករំលែកចំណេះដឹងដែលនាំមកនូវអត្ថប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងដល់សហគមន៍ មូលដ្ឋាន។ សម្តេចធិបតីក៏បានជំរុញឱ្យមានភាពជាដៃគូកាន់តែរឹងមាំបន្ថែមក្នុងវិស័យអប់រំ ជាពិសេសលើ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេក អក្ខរកម្មឌីជីថល និងកិច្ចសហការអប់រំ ដើម្បីជួយឱ្យយុវជនត្រៀមលក្ខណៈ រួចរាល់កាន់តែប្រសើរឡើងសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចអនាគត។

ដើម្បីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍ ៥០ឆ្នាំនៃទំនាក់ទំនងដៃគូសន្ទនាអាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ សម្តេច ធិបតីបានអញ្ជើញចូលរួមពិធីលៀងសាយភោជន៍ថ្ងៃត្រង់អាស៊ាន-នូវែលសេឡង់ ដែលរៀបចំដោយឯកឧត្តម ត្រីសូហ្វ លូសុន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនូវែលសេឡង់។

៣. កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាន-អូស្ត្រាលីលើកទី៥

ថ្នាក់ដឹកនាំបានអនុម័តសេចក្តីប្រកាសរួមរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន-អូស្ត្រាលី ស្តីពីការបង្ការជម្លោះ ការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ និងនិម្មាបនកម្មតំបន់ដែលដឹកនាំដោយអាស៊ាន ដែលនឹងរួមចំណែកបន្ថែមទៀតដល់ សន្តិភាព ស្ថិរភាព និងវិបុលភាព នៅក្នុងតំបន់។ ថ្នាក់ដឹកនាំបានគូសបញ្ជាក់បន្ថែមអំពីតម្រូវការក្នុង ការបង្កើនសក្តានុពលជាអតិបរមានៃតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-អូស្ត្រាលី-នូវែលសេឡង់ និងភាពជា



ដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយតំបន់ ដើម្បីបង្កើតនូវកាលានុវត្តភាពថ្មីៗ និងឆ្លើយតបយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ចំពោះបរិបទដែលកំពុងប្រែប្រួលនៃពាណិជ្ជកម្មតំបន់និងជាសកល។

អាស៊ានបានស្វាគមន៍ការបន្តគាំទ្ររបស់អូស្ត្រាលី ក្នុងកិច្ចការពារ និងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិពលករ ទេសន្តប្រវេសន៍ តាមរយៈការប្រកាសផ្តល់មូលនិធិបន្ថែមចំនួន ១៥លានដុល្លារអូស្ត្រាលី ដល់សកម្មភាពត្រីភាគី សម្រាប់ការជំរុញការចូលរួមចំណែកនៃពលកម្មទេសន្តប្រវេសន៍ចំពោះកំណើននិងការអភិវឌ្ឍ (ឬកម្មវិធី TRIANGLE) ដើម្បីលើកកម្ពស់ការងារសមរម្យ ការអភិវឌ្ឍជំនាញ និងការចល័តពលកម្មក្នុងតំបន់។

សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការជំរុញអនាគតឌីជីថល និងបែតង ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមវិវត្តកម្មឌីជីថល និងជំនាញអនាគតរបស់អូស្ត្រាលីដើម្បីអាស៊ាន និងបានជំរុញឱ្យមាន កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកាន់តែស៊ីជម្រៅលើការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ (TVET) ជាពិសេសការអភិវឌ្ឍជំនាញឌីជីថល និងបែតងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឧស្សាហកម្ម។ **សម្តេចធិបតី**ក៏បានស្នើឱ្យ មានការបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអូស្ត្រាលី ការពង្រឹងការថែទាំនិងការអប់រំកុមារតូច គោលនយោបាយ ហិរញ្ញវត្ថុ និងការវិនិយោគលើមូលធនមនុស្ស ដើម្បីផ្តល់អំណាចដល់ជំនាន់ក្រោយ។ កិច្ចប្រជុំបានទន្ទឹង រង់ចាំការបន្តភាពជាដៃគូរបស់អូស្ត្រាលីក្នុងការអនុវត្តផែនការការងារនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមសហបាណកម្មអាស៊ាន ដំណាក់កាលទី៥ (២០២៦-២០៣០) ដែលមានតួនាទីគន្លឹះក្នុងការកាត់បន្ថយគម្លាតអភិវឌ្ឍន៍ និងជំរុញ កំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ននៅទូទាំងតំបន់។

៤. ជំនួបទ្វេភាគី

សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានជួបពិភាក្សាទ្វេភាគីជាមួយ ឯកឧត្តម អាឡិក្សី អូវេស្វិក (Alexei Overchuk) ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ី ដែលនៅក្នុងជំនួបនោះ **សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បាន គូសបញ្ជាក់ថា ឆ្នាំ២០២៦ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់មួយក្នុងទំនាក់ទំនងកម្ពុជា-រុស្ស៊ី ខណៈដែលប្រទេស ទាំងពីរប្រារព្ធខួបលើកទី៧០ នៃការបង្កើតទំនាក់ទំនងការទូត។ ភាគីទាំងពីរបានរៀបចំឡើងវិញនូវជំនួប ទ្វេភាគីប្រកបដោយផ្លែផ្កានាពេលថ្មីៗនេះ រវាងរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនៃប្រទេសទាំងពីរ ក្នុងឱកាសសម័យ ប្រជុំលើកទី៨០ នៃមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក ក្នុងខែកញ្ញា កន្លងទៅ។

ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **អាឡិក្សី អូវេស្វិក** បានអះអាងសារជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រុស្ស៊ីក្នុង ការពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវចំណងមិត្តភាពដ៏យូរអង្វែងជាមួយកម្ពុជា និងបានបង្ហាញពីចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុង ការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យផ្សេងៗ រួមទាំងពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម សន្តិសុខស្បៀង និង ថាមពល វាយនភណ្ឌ វ៉ាក់សាំង ការដឹកជញ្ជូន និងភស្តុភារកម្ម។ ជាការឆ្លើយតប **សម្តេចធិបតី** បានស្វាគមន៍ ចំពោះគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះ ហើយបានស្នើឱ្យភាគីរុស្ស៊ីបញ្ជូនគណៈប្រតិភូមកកម្ពុជា ដើម្បីពិភាក្សា និង កំណត់វិធានការ ក៏ដូចជាសកម្មភាពជាក់ស្តែងជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ននានា។

ថ្ងៃអង្គារ ៧ កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំម្សៅ សប្តាស័ក ព.ស.២៥៦៩
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៥

